Schoolondersteuningsprofiel

Versie september 2017

Surplus De Peppel

OBS de Peppel
Pienterpad 1
1775 AX Middenmeer

Onderdeel van Stichting Surplus
Samenwerkingsverband Kop van Noord-Holland
Scholengroep Wieringermeer

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2
Inleiding 3
1. De visie en missie van OBS De Peppel 4
1.1 De gegevens van de school 4
1.2 Karakteristiek en onderwijsvisie van de school 4
1.3 Kengetallen 5
1.4 Oordeel van de onderwijsinspectie 5
2. Organisatie van de ondersteuning 6
2.1 Uitgangspunten van de ondersteuning 6
2.2 Niveaus van ondersteuning binnen ons onderwijs 7
2.2.1 Niveau 1: Algemeen aanbod in de groep 7
2.2.2 Niveau 2: Extra ondersteuning in de klas 7
2.2.3 Niveau 3: Extra ondersteuning op school 8
2.2.4 Niveau 4: Speciale ondersteuning na extern overleg 8
2.2.5 Niveau 5: Zeer speciale ondersteuning: bovenschools aanbod (samenwerkingsverband en REC) 9
2.2.6 Grenzen aan ondersteuning 9
2.2.7 Aanwezige expertise personeel 10
2.3 Overzicht organisatie ondersteuningsniveaus 11
2.4 Organisatorische componenten 13
2.4.1 De ondersteuningsstructuur in de praktijk 13
2.5 Hulp buiten de klas 14
2.6 Externe ondersteuning/Samenwerkingsverband 14
2.7 Leerlingvolgsysteem 15
2.8 Ondersteuningsteam 15
2.9 Coördinatie van de ondersteuningsstructuur 16
2.10 Ondersteuning lezen en spelling 16
2.11 Ondersteuning rekenen en wiskunde 17
2.12. Verantwoordelijkheid 18
3. Contact met ouders 18
4. Archivering 18
4.1. Registratie binnen de groep 18
4.2 Leerlingvolgsysteem. 18
4.3 Privacy 18
5. Toetskalender methodeonafhankelijke toetsen. 19
5.1. Afspraken m.b.t. de toetskalender 20
5.2. Functie van de toetsen binnen de leerlingbegeleiding 20
5.3 .Afspraken over handelingsplannen 20
5.3.1. Groepssplan 20
5.3.2. Individuele leerlijn 21
6. Voorzieningen speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs 21
6.1 Diepteondersteuning 21
6.2 Voorzieningen speciaal basisonderwijs 22
6.3 Voorzieningen speciaal onderwijs 22
6.4 Plusvoorziening voor uitdagend onderwijs 22
6.5 Voorzieningen gelegen buiten de regio van het samenwerkingsverband 23
6.6 Opvang niet-Nederlands sprekenden 23
6.7 Speciaal onderwijs: auditief en/of communicatief beperkte leerlingen (cluster 2) 23
7. Sociaal-emotioneel volgsysteem/ begeleiding en Sociaal-emotionele protocollen. 24
7.1 Ondersteuning Sociaal Emotionele Ontwikkeling 24
7.2 Observatie en aanpak 25
7.3 Aanpak bij plagen en pesten 25
7.4 Verantwoordelijkheid 25
7.5 Ondersteuning intern / extern 25
7.6 Samenwerking school – ouders 25

Inleiding

De Peppel biedt passende ondersteuning voor de leerling

Voor u ligt het Ondersteuningsprofiel van openbare basisschool De Peppel. In dit plan staat vermeld hoe wij de ondersteuning voor leerlingen organiseren en coördineren en welke afspraken er zijn gemaakt.
Het Ondersteuningsprofiel sluit aan bij de missie en visie van de school en het samenwerkingsverband Kop van Noord-Holland waarbij de school is aangesloten. Het samenwerkingsverband heeft de volgende missie geformuleerd: **Elk kind een passende onderwijsplek!**
Het samenwerkingsverband heeft de visie om alle kinderen in de regio te houden en ervoor te zorgen dat elk kind op de juiste plek terecht komt, die plek waar het kind passend onderwijs ontvangt. De scholen in het samenwerkingsverband willen investeren in brede kennis en vaardigheden op het gebied van passend onderwijs en willen professionele leergemeenschappen passend onderwijs vormen.
Wanneer ouders hun kind aanmelden op De Peppel en daarbij aangeven dat hun kind een specifieke ondersteuningsbehoefte heeft, gaan we altijd eerst met hen in gesprek. Samen met de ouders/verzorgers kijken we wat het kind nodig heeft en we bespreken de mogelijkheden die we als school kunnen bieden. We willen een realistisch ontwikkelingsperspectief schetsen op basis van een reële inschatting van de onderwijsbehoeften van het kind. Wanneer we tot de conclusie komen dat plaatsing op De Peppel niet haalbaar of minder wenselijk is, dan gaan we samen met de ouders/verzorgers op zoek naar een beter alternatief binnen de regio. De school neemt hierbij het initiatief, waarbij intensieve communicatie en afstemming essentieel zijn.

Functie van het ondersteuningsprofiel
In het ondersteuningsprofiel beschrijft de school haar mogelijkheden om leerlingen te ondersteunen wanneer het reguliere aanbod van de school onvoldoende aansluit bij de ontwikkeling van de leerling. In het ondersteuningsprofiel zijn de daarvoor relevante gegevens opgenomen zodat voor ouders, samenwerkingsverband en de overige scholen van de onderwijsgroep de mogelijkheden van de school duidelijk zijn.
Het ondersteuningsprofiel maakt een onderscheid in basisondersteuning en extra ondersteuning.
De basisondersteuning ligt bij voorkeur bij alle scholen op een gelijk niveau, afspraken over een minimumniveau worden in het samenwerkingsverband gemaakt en gelden voor alle scholen.

Extra ondersteuning kan per school verschillen. Bij extra ondersteuning gaat het om specifieke kwaliteiten van de school gericht op leerlingen die deze vorm van ondersteuning vragen. Extra ondersteuning vertaalt zich in arrangementen die de school kan bieden en waarvoor doorgaans extra middelen worden ingezet. Arrangementen kunnen deels structureel deel uitmaken van het ondersteuningsaanbod en deels een tijdelijk karakter hebben. Een arrangement geeft aan:

- welke deskundigheid wordt ingezet
- de tijd die beschikbaar is
- het programma dat uitgevoerd wordt en de gebruikte materialen
- het mogelijke specifieke gebruik van het schoolgebouw
- samenwerking met ouders, onderwijs en mogelijke ketenpartners

Het ondersteuningsprofiel geeft eveneens informatie over de basiskwaliteit van de school. Daarom is het oordeel van de inspectie over deze basiskwaliteit opgenomen in het ondersteuningsprofiel.

1. De visie en missie van OBS De Peppel

1.1 De gegevens van de school

Directeur	:	Peter Smit
Tel.	:	0227 501989
E-mail	:	peppel@obsdepeppel.com - p.smit@stichtingsurplus.nl
Website school	:	www.obsdepeppel.com
Website stichting	:	www.stichtingsurplus.nl
Aantal leerlingen	:	138 (teldatum 1-10 2017)
Aantal groepen	:	6

1.2 Karakteristiek en onderwijsvisie van de school

De Peppel is de openbare basisschool in Middenmeer, vallend onder het bestuur van Surplus, stichting voor openbaar onderwijs . 'Een school als tweede huis', waar iedereen van harte welkom is. Binnen onze school vinden we betrokkenheid, welbevinden en veiligheid van- en voor kinderen heel belangrijk voor fundamenteel leren.

Daarom creëren we op een breinfijne wijze een uitdagende en prikkelende leeromgeving waarin nieuwsgierigheid wordt ontwikkeld en kennisoverdracht plaatsvindt, die de betrokkenheid verhoogt. Naast het verwerven van kennis, inzicht en vaardigheden, gaat het hierbij ook om het zich eigen maken van normen en waarden die voor ieder kind, nu en later, nodig zijn. Het kind staat centraal; je mag en kunt zijn wie je bent. **Onze missie is: Een school als 'tweede huis', waar iedereen van harte welkom is.**

Onder vaardigheden wordt verstaan: het analyseren van taken, de sociale vaardigheden en het efficiënt en effectief samenwerken in de groep. Daarnaast besteden we ook aandacht aan sociale vaardigheden in brede zin; vaardigheden die erop gericht zijn het sociaal-emotionele klimaat in een groep te optimaliseren.

De onderwijsvisie van onze school luidt als volgt: Binnen onze school vinden we betrokkenheid, welbevinden en veiligheid van- en voor leerlingen heel belangrijk voor het leren. Daarom creëren wij op een breinfijne wijze een uitdagende en prikkelende leeromgeving waarin nieuwsgierigheid wordt ontwikkeld en kennisoverdracht plaatsvindt en zodoende de betrokkenheid wordt verhoogd. Naast het verwerven van kennis, inzicht en vaardigheden, gaat het hierbij ook om het zich eigen maken van normen en waarden die voor ieder kind, nu en later, nodig zijn. Uw kind staat centraal; je mag en kunt zijn wie je bent. We willen de unieke talenten van ieder kind optimaal ontwikkelen en de zelfsturing bij ieder kind stimuleren.

Breinfijn onderwijs; samen leren en samenwerken.
Het onderwijs op De Peppel is erop gericht om leerlingen op een actieve manier bezig te laten zijn met leren. De kinderen worden gestimuleerd om actief mee te denken. Door het inzetten van verschillende coöperatieve werkvormen zijn de kinderen meer betrokken en gemotiveerd om te leren.

De leerkrachten op De Peppel zijn geschoold in Breinfijn onderwijs. Dat wil zeggen dat wij tijdens het lesgeven rekening houden met hoe het brein informatie verwerkt en hoe het brein deze informatie het langst mogelijk vast kan houden. Alle kennis ontstaat door verbindingen die gemaakt worden in onze hersenen. Hoe vaker we diezelfde verbinding activeren, hoe steviger de verbinding wordt en hoe beter het geleerde onthouden wordt. Het is wetenschappelijk bewezen dat de verbindingen die niet meer worden gebruikt, weer worden afgebroken. Daarom is het belangrijk om vaak te herhalen en voorkennis op te halen om hier weer nieuwe informatie aan te verbinden.

Adaptief onderwijs:
We laten ons inspireren door het pedagogisch concept *Adaptief onderwijs* waarbij de ontwikkeling van zelfsturing centraal staat. Adaptief onderwijs betekent dat je het onderwijs afstemt op hetgeen waar kinderen behoefte aan hebben. Wij kijken hierbij naar welke begeleiding en ondersteuning de kinderen nodig hebben om ze meer betrokken te laten zijn bij hun eigen leerproces. Zo kunnen uiteindelijk meer kinderen meer leren.

OBS De Peppel is…
- een school die een uitdagende leeromgeving creëert
- een school waar kleinschaligheid leidt tot saamhorigheid
- een school met een methodisch basisaanbod vanaf groep 3 waarbij we blijven kijken naar de individuele behoeften van kinderen en verschillen tussen kinderen zoveel mogelijk honoreren
- een school die uitgaat van de gedachte dat kleuters leren door ervaren en handelen
- een school die betrokkenheid van kinderen verhoogt en bewaakt
- een school waar we vertrouwen hebben in kinderen en hiernaar handelen
- een school waar we in gesprek zijn en blijven met kinderen en met elkaar
- een school waar we kinderen leren steeds meer verantwoordelijkheid te dragen
- een school waar veiligheid en welbevinden wordt nagestreefd
- een school waar Rots en water is opgenomen in het curriculum

Het profiel van de Peppel kenmerkt zich door de slogan: “De Peppel luistert naar wat jij nodig hebt”.

Voor meer informatie over De Peppel verwijzen wij u naar de website van de school:
www.obsdepeppel.com

1.3 Kengetallen

	01-10-2013	01-10-2014	01-10-2015	01-10-2016	01-10-2017
Leerlingaantallen	108	103	98	126	130
Gewichtenleerlingen 0,3	3	3	3	13	13
Gewichtenleerlingen 1,2	0	0	0	1	1
Verwijzingen naar:					
- SBO	1	0	0	0	0
- SO	0	0	1	1	0
- Excellentie PK	1	0	1	1	1
- Excellentie Eureka	0	0	0	0	0

1.4 Oordeel van de onderwijsinspectie

De inspectie heeft eind juni 2014 een bezoek gebracht aan De Peppel en heeft de kwaliteit van de school wederom beoordeeld als **voldoende** en daarom een **basisarrangement** afgegeven. Vrijwel alle indicatoren zijn beoordeeld met een voldoende.
Het opbrengstgericht werken en de (open) professionele cultuur zijn de laatste jaren sterk in kwaliteit toegenomen. De eindresultaten van groep 8 zijn al vijf jaar op boven het landelijke gemiddelde, dit komt door de kwaliteitszorg, de opbrengst- en handelingsgerichte aanpak in de klassen.
De inspectie heeft ook een tweetal aandachtspunten aangegeven.
Deze zijn de te lezen in het rapport. In het schooljaar 14-15 zijn deze punten gelijk aangepakt.
In het schooljaar15-16 heeft de school zich aangemeld als excellente school. De school voldoet aan veel criteria, maar nog niet aan alle (zie rapport op www.scholenopdekaart.nl).

2. Organisatie van de ondersteuning

2.1 Uitgangspunten van de ondersteuning

1. De organisatie van de ondersteuning voor de leerlingen in de groep is een verantwoordelijkheid van de groepsleerkracht.
2. De intern begeleider heeft de rol van begeleider van de leerkracht in het omgaan van de leerkracht met leerlingen met extra onderwijsbehoeften en is de coördinator van alle maatregelen rondom de ondersteuning van die leerlingen. Daar ligt zijn/haar verantwoordelijkheid.
3. Vanuit de genoemde verantwoordelijkheid van de intern begeleider vloeien al zijn/haar werkzaamheden voort en is hij/zij voor die werkzaamheden voldoende toegerust (zowel in tijd als in deskundigheid).
4. Vanuit punt 1 volgt de conclusie dat de groepsleerkracht altijd de eindverantwoordelijke is voor de (uitvoering van) verleende ondersteuning aan een (groep) leerling (en). De leerkracht is ook degene die de ouders informeert (of op de hoogte houdt).
5. De intern begeleider kan een ondersteunende rol spelen en eventueel aansluiten bij gesprekken met ouders.
6. De beschreven niveaus van ondersteuning spelen een functionele rol binnen het ondersteuningssysteem van de school.
7. De school ontwikkelt zich steeds verder naar afstemming van onderwijs aan de individuele leerling.
8. De school zal voldoende materiële en financiële voorzieningen moeten hebben om adequate ondersteuning aan leerlingen te kunnen geven.
9. Binnen de gehele ondersteuningsstructuur staat de leerling centraal.

De belangrijkste persoon wat betreft de ondersteuning aan leerlingen met extra onderwijsbehoeften is de groepsleerkracht. Deze geeft kwalitatief goed onderwijs, creëert een positief pedagogisch werkklimaat door het bieden van veiligheid en structuur.
De groepsleerkrachten bevorderen dat alle leerlingen zich veilig en aanvaard voelen, ze versterken het zelfvertrouwen van de leerlingen en bevorderen bij alle leerlingen de zelfstandigheid en het nemen van verantwoordelijkheid.
Hiervoor gebruiken de groepsleerkrachten Rots en Water, Pedagogisch tact en het hulpboek Grip op de groep.

- Om de ondersteuningsstructuur gestalte te geven wordt er gestreefd naar afstemming op de mogelijkheden en de onderwijsbehoeften van elk kind.
- Het onderwijs is gericht op het voorkomen van problemen door signalering en differentiatie.
- De ontwikkeling van de kinderen wordt systematisch gevolgd via een leerlingvolgsysteem, Cito, en methodegebonden toetsen.
- Er vinden leerlingbesprekingen en gesprekken met de intern begeleider plaats. In het ondersteuningsteam worden leerlingen besproken die op schoolniveau extra ondersteuning krijgen.
- In de ondersteuningsstructuur worden verschillende fases onderscheiden: signaleren, diagnosticeren, extra ondersteunen en evalueren.
- De extra ondersteuning van de leerlingen vindt zoveel mogelijk plaats in de groep door de groepsleerkrachten, De leerkracht streeft ernaar zoveel mogelijk preventief de leerling te begeleiden door te werken met drie instructieniveaus. Als er extra formatie ingezet kan worden, wordt dat zoveel mogelijk ingezet door meer handen in de groep en/of worden meerdere leerlingen in de ondersteuning betrokken. Alleen als de groepssamenstelling of de ruimte het niet toelaat wordt met een groepje buiten de klas gewerkt. Er wordt dan naar gestreefd om de lessen aan te laten sluiten bij de lessen in de groep.

Om de kwaliteitszorg te waarborgen en om in deze zorg een goede doorgaande lijn te hebben heeft een van de leerkrachten de taak Intern Begeleider. De interne begeleider organiseert en coördineert de ondersteuning voor de kinderen met specifieke onderwijsbehoeften. Zij ondersteunt leerkrachten en ouders en onderhoudt de contacten met externe deskundigen, met het Samenwerkingsverband en met de interne begeleiders uit de Scholengroep.

2.2 Niveaus van ondersteuning binnen ons onderwijs

2.2.1 Niveau 1: Algemeen aanbod in de groep

De leerkracht geeft kwalitatief goed onderwijs aan haar/zijn groep leerlingen, speelt daarbij in op onderwijsbehoeften van leerlingen.
De leerkracht:

- geeft de leerlingen voldoende tijd en gelegenheid tot leren;
- draagt zorg voor een betekenisvol onderwijsaanbod;
- stimuleert de betrokkenheid van leerlingen;
- gebruikt onderwijskundig verantwoorde methoden;
- stelt heldere minimumdoelen voor elk kind;
- geeft effectieve instructie en verwerking (taakgerichte leertijd);
- draagt zorg voor een gedifferentieerd onderwijsaanbod;
- voert een goed klassenmanagement;
- schept een positief werkklimaat en structuur;
- hanteert een flexibele klassenorganisatie;
- geeft een eenduidige pedagogische en didactische aanpak;
- is deskundig met betrekking tot methoden;
- werkt samen met collega's;
- evalueert regelmatig de vorderingen van de leerlingen.
- is verantwoordelijk om de voortgang van het ontwikkelingsproces aan de ouders te melden.

Indien de ontwikkeling van leerlingen daartoe aanleiding geeft, gaat de leerkracht over tot afgestemd aanbod (niveau 2).

2.2.2 Niveau 2: Extra ondersteuning in de klas

De leerkracht geeft afgestemd aanbod aan een of meer kinderen die dat nodig hebben en geeft deze extra begeleiding op basis van de signaleringsgegevens (methode afhankelijke toetsen, observaties en het OVMJK) die hij/zij met de intern begeleider eventueel heeft besproken. Voor kinderen die bij de CITO-toets een IV of V scoren, worden de onderwijsbehoeften geformuleerd in het didactisch groepsoverzicht . Voor leerlingen met een V-score worden extra (aanvullende) doelen geformuleerd in het groepsplan, deze worden tussentijds geëvalueerd.
De groepsplannen worden na iedere Cito-afname (midden en einde schooljaar) geëvalueerd en bijgesteld.
Tussentijds worden ze geëvalueerd en zo nodig aangescherpt (rond de herfstvakantie en rond Pasen).

Als een leerling continu op I- of I+-niveau presteert wordt de onderwijsbehoefte in het groepsplan beschreven. (zie protocol meerkunners).

De leerkracht evalueert de gegeven ondersteuning met de intern begeleider en gaat na of het aanbod het beoogde effect heeft gehad. Een omschrijving van dit aanbod wordt vastgelegd in de dag/weekplanning van de groepsadministratie en het leerlingendossier, evenals het verloop en de evaluatie.
Ouders worden hiervan op de hoogte gebracht door de groepsleerkracht en worden betrokken bij de extra ondersteuning.
Op grond van de evaluatiegegevens wordt een voortgangsbeslissing genomen.
Dit kan zijn:

- doorgaan met het huidige aanbod totdat het gewenste resultaat bereikt is;
- terug gaan naar het niveau van het algemeen aanbod (niveau1);
- de problematiek is ernstiger en vraagt om speciaal aanbod met intern onderzoek (niveau 3).

2.2.3 Niveau 3: Extra ondersteuning op school

In deze fase gaat het ook om het tegemoet komen aan de specifieke onderwijsbehoeften van leerlingen, echter in deze fase wordt door de leerkracht extra hulp gezocht op schoolniveau.
Dit kan op verschillende manieren bijv. door het inzetten van een klasse assistent of gespecialiseerde collega of extra functionaris voor de uitvoering van het specifieke onderwijsarrangement, dat voor de leerling is ontwikkeld, het bespreken van de specifieke onderwijsbehoeften in de leerlingenbespreking of binnen het Ondersteuningsteam.
In dit niveau moet gesproken worden over een gedeelde verantwoordelijkheid tussen intern begeleider, leerkracht, ouders en waar mogelijk wordt ook de leerling zelf. De gedeelde verantwoordelijkheid wordt zichtbaar in wat van elkaar verwacht wordt.
De leerkracht is verantwoordelijk voor het aanmelden van de leerling bij de interne begeleider.
De leerkracht neemt initiatief, formuleert de hulpvraag en geeft aan welke acties tot dan toe met de leerling zijn ondernomen en waarom deze volgens de leerkracht tot onvoldoende resultaat hebben geleid. Ook onduidelijkheid over de ontwikkeling van een leerling kan aanleiding tot bespreking zijn.
Vervolgens wordt in samenspraak tussen intern begeleider en leerkracht bepaald welke vervolgstappen worden ondernomen.
Een punt van aandacht is de termijn die wordt afgesproken binnen welke een en ander afgewerkt moet zijn. Leerkracht en intern begeleider kunnen elkaar dan ook aanspreken over het mogelijk in gebreke blijven bij de uitvoering van gemaakte afspraken.
De intern begeleider is vanaf dit moment verantwoordelijk om te informeren naar de ontwikkeling van de betreffende leerling in volgende leerlingenbesprekingen, ook bij toekomstige leerkrachten.
Dit betekent dat een leerling die eenmaal in het traject van de intern begeleider zit, ook door de intern begeleider gevolgd wordt, ook als de leerkracht niet meer aangeeft dat dit een zorgniveau 3 leerling is.

De leerkracht evalueert de gegeven hulp met de intern begeleider en gaat na of het speciale aanbod effect heeft. Op grond van deze evaluatie nemen de leerkracht en de intern begeleider een voortgangsbeslissing. Dit kan zijn:

- doorgaan met de begeleiding in het speciale aanbod op dit niveau totdat het gewenste resultaat bereikt is;
- teruggaan naar het niveau van extra aanbod in de klas (niveau 2) of het niveau van algemeen aanbod (niveau 1);
- aanmelden bij de externe deskundige voor extern onderzoek (niveau 4).
- Voor leerlingen die, ondanks de structurele hulp (niveaus 1 t/m 3) die er geboden is, een eigen leerlijn nodig hebben, volgen we de volgende procedure (niveau 4):
    - De leerlingen hebben een achterstand van minimaal een jaar.
    - Er is structurele hulp verleend.
    - Er is een onderbouwing van kindfactoren (bijv. capaciteitenonderzoek, dyslexieverklaring, diagnose ADHD e.d.).
    - De belemmerende/bevorderende factoren zijn in kaart gebracht.
    - Per leer-/vormingsgebied is er een realistisch ontwikkelingsperspectief.
    - Per half jaar zijn er tussendoelen opgesteld.
    - Deze beslissing is genomen in het ondersteuningsteam.

2.2.4 Niveau 4: Speciale ondersteuning na extern overleg

Deze fase wordt gekenmerkt door het feit dat de school bij een leerling tegen haar grenzen is aangelopen. Er is dan sprake van handelingsverlegenheid.
De leerkracht bespreekt de leerling met de intern begeleider en meldt de leerling aan bij het ondersteuningsteam (OT) na overleg met ouders. De beschikbare gegevens worden geanalyseerd en het Groeiducument wordt door de leerkracht in samenspraak met de ouders ingevuld. Het OT geeft aan welke stappen nodig zijn voor deze leerling.
De school gaat extern op zoek naar een nieuw perspectief om het onderwijsaanbod van een leerling te verzorgen. Er wordt besloten om de leerling aan te melden voor een extern onderzoek. Dit gebeurt altijd in samenspraak tussen intern begeleider, leerkracht en ouders. Alle drie de partijen kunnen hiervoor het initiatief nemen. De afhandeling van de procedures voor het inschakelen van externe expertise is de verantwoordelijkheid van de intern begeleider.

Leerkracht, in overleg met het OT stelt mede op basis van de adviezen en/of externe diagnose-gegevens doelen in het Groeidocument , eventueel in combinatie met het ontwikkelingsperspectief. Het ontwikkelingsperspectief wordt beschreven voor leerlingen die een eigen leerlijn volgen en/of ondersteuning krijgen vanuit het Samenwerkingsverband.
De leerkracht voert het opgestelde plan vervolgens uit, eventueel ondersteund door de intern begeleiders, een collega en/of een externe deskundige. De doelen in het Groeidocument en eventueel ontwikkelingsperspectief wordt geëvalueerd en er wordt een voortgangsbeslissing genomen. Dit kan zijn:

- teruggaan naar een van de eerdere niveaus van aanbod (niveau 1, 2, 3);
- doorgaan met de begeleiding op niveau 4;
- einddoelen en tussendoelen van de leerling aanpassen aan zijn/haar mogelijkheden (ontwikkelingsperspectief);
- aanmelding bij het OTG (ondersteuningsteam scholengroep)

Wanneer de school onvoldoende passende ondersteuning kan bieden voor een leerling, dan is het mogelijk om advies en/of een onderwijsarrangement aan te vragen bij het OTG. Het OTG bestaat uit een onafhankelijke orthopedagoog, twee intern begeleiders en de intern begeleider van de school die een vraag stelt. Het OTG kan op basis van de inhoud van de problematiek worden aangevuld met een specifieke deskundige. Het OTG heeft een adviserende rol en heeft de taak aanvragen voor onderwijsarrangementen te beoordelen en indien mogelijk toe te kennen en te evalueren. Voor de aanmelding bij het OTG wordt het groeidocument verder aangevuld door de intern begeleider in samenspraak met de leerkracht en de ouders.

Overgang naar het niveau van bovenschools aanbod en aanmelding CTO (commissie Toelating Onderwijsvoorziening) (niveau 5).

2.2.5 Niveau 5: Zeer speciale ondersteuning: bovenschools aanbod (samenwerkingsverband en REC)

Wanneer een leerling niet verder verantwoord begeleid kan worden in de basisschool is de grens van het aanbod van de basisschool bereikt.
Als er ook binnen de scholengroep (ondanks een arrangement) geen passend onderwijs (meer) kan geboden worden aan een leerling, dan kan de leerling aangemeld worden bij de CTO voor een mogelijke toelating tot één van de specialistische (diepte)voorzieningen van het Samenwerkingsverband. De CTO is een onafhankelijke commissie die beoordeelt of een leerling toelaatbaar is tot speciaal onderwijs, speciaal basisonderwijs, of een plusvoorziening.

Het samenwerkingsverband beschikt per 1 augustus 2014 in haar regio over vijf soorten voorzieningen:

- drie locaties voor speciaal onderwijs: Texel, Den Helder en Schagen
- drie locaties voor speciaal onderwijs: Julianadorp (ZMLK), Den Helder (ZMOK), Schagen (ZMOK)
- één locatie voor een plusvoorziening voor hoogbegaafden (Julianadorp)
- drie locaties voor opvang van niet-Nederlands sprekende leerlingen: Den Helder, Texel, Middenmeer
- één locatie voor cluster 2 leerlingen (Viertaal) te Schagen.

Het invullen van het Groeidocument t.b.v. aanmelding van de CTO gebeurt in overleg tussen intern begeleider en leerkracht. De directeur en ouders ondertekenen het document en geven daarmee aan, akkoord te gaan met de inhoud. De uitvoering van de procedures en begeleiding van de ouders is een verantwoordelijkheid van de intern begeleider, tenzij in overleg anders besloten is.

2.2.6 Grenzen aan ondersteuning

De Peppel besteedt veel tijd en energie aan het begeleiden van uw kind met een speciale onderwijsbehoeften. Ouders worden pro-actief betrokken en in samenspraak met hen stellen we ondersteuningsarrangementen op. Echter, we blijven een reguliere basisschool die tegen grenzen van ondersteuning kan oplopen. Deze grenzen zijn bereikt wanneer:

- een leerling niet meer te sturen is;
- een leerling zo agressief is dat de veiligheid van andere leerlingen in het geding is;
- er ondanks de nodige ondersteuning stilstand in de ontwikkeling is;
- een leerling zoveel begeleiding van de leerkracht vraagt dat dit teveel ten koste gaat van de aandacht voor de overige leerlingen;
- een leerling de draagkracht van een leerkracht te boven gaat en er geen verdere mogelijkheden zijn
  voor ondersteuning en/of overplaatsing naar een andere groep.

Wanneer de grens van onze ondersteuning bereikt is, gaan we over naar het niveau van bovenschoolse ondersteuning, zoals al eerder aangegeven.

2.2.7 Aanwezige expertise personeel

Op de Peppel is de volgende deskundigheid bij het personeel aanwezig:

Peter Smit (directeur)	(team) Coaching Master Integraal leiderschap Rots- en Water certificaat certificaat Pedagogisch tact
Kris Tanghe (Ib-er)	Coaching Master SEN specialisatie begeleiden Gekwalificeerd triple P leerkracht (level 2) Rots- en Water certificaat certificaat Pedagogisch tact
Rianne Bos (groep 1-2)	Master SEN leren specialisatie rekenen Rots- en Water certificaat certificaat Pedagogisch tact
Karin Steigstra (groep 1-2)	ALO specialisatie MRT Rots- en Water certificaat certificaat Pedagogisch tact
Brenda Amiabel (groep 3-4)	Coaching opleiding Aandachtsfunctionaris Gecertificeerd Rots en water trainer certificaat Pedagogisch tact
Ank Ursem (groep 5)	Gecertificeerd Rots en water trainer Vertrouwenspersoon certificaat Pedagogisch tact
Anouk Visser (groep 6)	Rots- en Water certificaat certificaat Pedagogisch tact
Marco Janssen (groep 7-8)	Expert wetenschap en techniek Rots- en Water certificaat certificaat Pedagogisch tact
Isabel van ‘t Spijker	NT2 specialist
Petra Renkema	NT2 specialist
ICT-er	JEH docent Expert ICT

2.3 Overzicht organisatie ondersteuningsniveaus

Onder-steunings niveau	Inhoud	Wie neemt actie	Wat is de actie	Handelingsplan	Dossiervorming	Rol van de ouders.
1	Algemene zorg in de groep: het onderwijs aangepast aan het niveau van de leerling	De leerkracht. Hij/zij is verantwoordelijk voor een zorgvuldige afstemming	Afstemming van onderwijs: methodegericht werken met aandacht voor de drie niveaus	Groepsplan voor - rekenen - spelling - technisch lezen - begrijpend lezen	De leerkracht registreert ontwikkelingen in de toetsmap	Ouders geven de nodige informatie aan de school. Ouders worden geïnformeerd over de ontwikkeling van hun kind via periodieke verslaggeving en contact momenten.
2	Extra ondersteuning voor één of meer vakken, begeleiding bij gedrag of combinaties van aandachtsge-bieden	De leerkracht. Hiervoor kan hij/zij gebruik maken van een vorm van collegiale consultatie binnen een leerlingen-bespreking. Leerkracht is eindverantwoorde-lijk voor signalering en uitvoering.	Aanbod is afgestemd op de vraag van de individuele leerling. Ouders worden geïnformeerd. De begeleiding van deze leerlingen is opgenomen in de structuur van ondersteunings-niveau 1	De onderwijs-behoeften van leerlingen met een IV-of V-score worden beschreven in het didactische groepsoverzicht. Er worden aanvullende doelen opgesteld voor de leerlingen met een V-score in het groepsplan.	De leerkracht maakt een groepsplan in ESIS	Ouders geven de nodige informatie aan school. Ouders worden geïnformeerd over deze extra ondersteuning via de periodieke verslaglegging of via een extra oudergesprek.
3	Speciale zorg na intern onderzoek / consultatie intern begeleider.	De leerkracht vraagt hulp / advies aan de IB-er. Hieruit volgt een onderzoek of observatie. Dit zijn leerlingen waarbij bijvoorbeeld dyslexie wordt vermoed of leerlingen waarbij een ontwikkelingsstoorni s wordt vermoed. Ook het inroepen van de hulp van leden van het zorgteam valt binnen dit niveau. Leerkracht blijft eindverantwoordelij k voor de uitvoering. IB-er is eindverantwoorde-lijk voor aansturing / bijstelling / corrigeren.	Gesprek leerkracht / IB. Besluit tot intern onderzoek en / of observatie. Beslissingen over voortgang worden altijd genomen in samenspraak met leerkracht en IB-er. Ouders worden geïnformeerd	N.a.v. de onderzoek-resultaten / observaties worden aanvullende doelen in het groepsplan opgesteld of worden de doelen aangepast.	Hiervan wordt een verslaglegging opgesteld in het leerlingendossier. Er worden aanvullende doelen in het groepsplan opgesteld. Bij aanmelding voor het OT wordt het Groeidocument opgesteld.	Ouders geven de nodige informatie aan school. Ouders worden geïnformeerd over deze extra ondersteuning/ extra stappen via de periodieke verslaglegging of via een extra oudergesprek. Als er een Groeidocument wordt opgesteld, gebeurt dit in samenspraak met de ouders, zij zijn de experts voor wat betreft hun kind.

Onder-steuning niveau	Inhoud	Wie neemt actie	Wat is de actie	Handelingsplan	Dossiervorming	Rol van de ouders.
4	Speciale ondersteuning na extern onderzoek / Externe consultatie.	Leerkracht en IB-er nemen samen initiatief tot het inroepen van externe hulp. Leerkracht blijft eindverantwoorde-lijk voor de uitvoering. IB-er is verantwoordelijk voor het geven van de nodige informatie, de aansturing van het proces, de contacten met de externe instantie, bijstelling en corrigeren van het proces.	Er wordt een nauwkeurig omschreven onderzoeks- of hulpvraag opgesteld.	Op grond van de resultaten van het extern onderzoek wordt de handelings-planning uit niveau 3 bijgesteld / aangepast. Er wordt eventueel een eigen leerlijn opgesteld in de vorm van een OPP.	Verslaggeving wordt opgeslagen in het leerlingendossier Ook worden er aanvullende doelen in het groepsplan gemaakt. Het groeidocument wordt aangevuld.	Ouders geven de nodige informatie aan de school in het OT. Ondersteunings-niveau 4 kan alleen uitgevoerd worden na informatie vooraf en schriftelijke toestemming van de ouders. De ouders worden zeer consequent geïnformeerd over de ontwikkelingen. We vragen ouders het groeidocument na te lezen en te ondertekenen.
5	De ondersteuning in de speciale school voor basisonderwijs of een andere vorm van speciaal onderwijs.	Intern begeleider in samenwerking met de leerkracht. IB-er levert de nodige papieren aan en de leerkracht vult deze in.	Groeidocument verder aanvullen voor het CTO		Aanvullend op Groeidocument rapport relevante dossiergegevens toevoegen.	Ouders melden samen met school aan bij CTO

2.4 Organisatorische componenten

2.4.1 De ondersteuningsstructuur in de praktijk

Het systematisch doorlopen van de stappen van planmatig werken (signaleren, analyseren, remediëren en evalueren) wordt de ondersteuningsstructuur genoemd. Op onze school wordt deze cyclus doorlopen d.m.v. plenaire leerlingbesprekingen en de plenaire evaluaties van de Cito-toetsgegevens (in maart en juni/juli).
De intern begeleider heeft als taak de stappen in dit proces te coördineren.
De intern begeleider helpt leerkrachten bij het uitvoeren van een gedifferentieerd onderwijsaanbod. De intern begeleider vervult een coördinerende en begeleidende rol op het terrein van de leerlingenzorg in en buiten de school. In de ondersteuningsstructuur van de school worden een tiental stappen onderscheiden.

Stap 1: Signalering door de leerkrachten

De leerkrachten stemmen hun aanbod af op onderwijsbehoeften van kinderen.
De leerkrachten observeren de leerlingen continu en nemen naast de methodegebonden toetsen, de methodeonafhankelijke toetsen af, zoals die op schoolniveau zijn afgesproken (de systematische signalering ten aanzien van het jonge kind: OVMJK, gedrag/sociaal-emotionele ontwikkeling: SCOL, technisch lezen, begrijpend lezen, woordenschat, spelling en rekenen en wiskunde: CITO).Voor de vooraf in het jaarschema vastgestelde leerlingbesprekingen analyseert de leerkracht de gegevens en bespreekt deze met de intern begeleider.

Stap 2: Bespreking (analysegesprek) tussen leerkracht en intern begeleider

Nadat de leerkracht de signaleringsgegevens heeft verzameld vindt de (groeps)bespreking plaats. Hierin bespreekt de leerkracht met de intern begeleider de resultaten van de groep en van de leerlingen.
Tijdens dit gesprek wordt afgesproken welke leerlingen ingebracht worden in de plenaire leerlingbespreking, het ondersteuningsteam, bespreking met het Wijkteam en/of nader onderzocht moeten worden (diagnose) door de intern begeleider of een externe.
Ouders worden hiervan meteen op de hoogste gesteld in een gesprek met de groepsleerkracht en eventueel intern begeleider.

Stap 3: Plenaire leerlingbespreking

De leerkracht meldt het kind na overleg met de intern begeleider via een formulier aan. Hierop staat wat het aandachtgebied is, wat er tot nu toe gedaan is en wat de hulpvraag van de leerkracht is. Alle leerkrachten, de intern begeleider en de directie zijn hierbij aanwezig. De kracht van deze school is dat het kleine team goed op de hoogte is van de ontwikkelingen bij alle leerlingen. Wij maken als professionals gebruik van elkaars specifieke kennis, kwaliteiten en expertise. Deze intervisie vindt twee keer per zes weken plaats.
Met de orthopedagoge van de OBD is digitaal en telefonisch overleg. Zo nodig is zij aanwezig. Op afroep wordt een ondersteuningsteam gepland.

Stap 4: Rapportagegesprek met de directie

Er vindt wekelijks overleg plaats tussen de intern begeleider en directie. De directie blijft zo op de hoogte van de ondersteuning binnen de school. Schoolbeleid ten aanzien van de ondersteuningsstructuur kan zo nodig aangescherpt worden.

Stap 5: Diagnose door de intern begeleider en/of de OBD

Na de leerlingbespreking vinden de diagnose-activiteiten plaats. De intern begeleider en/of de OBD onderzoeken leerlingen en werken de onderzoeksgegevens uit.

Stap 6: Diagnosegesprek tussen leerkracht, intern begeleider en zo nodig OBD

Na de diagnose-activiteiten vindt het diagnosegesprek plaats. Tijdens dit gesprek worden de diagnosegegevens besproken en worden aanvullende doelen in het groepsplan of eventueel ontwikkelingsperspectief opgesteld. Kort na dit gesprek vindt het adviesgesprek met de ouders plaats.

Stap 7: Uitvoeren van plan door de leerkracht

Na het diagnosegesprek start de leerkracht, eventueel ondersteund door een onderwijsassistente, met het werken aan de aanvullende doelen uit het groepsplan of het uitvoeren van het ontwikkelingsperspectief. Hierin is de periode van uitvoering vastgelegd.

Stap 8: Evaluatie door de leerkracht

Op het tijdstip zoals aangegeven in het groepsplan of ontwikkelingsperspectief, evalueert de leerkracht de extra hulp die de leerling heeft gekregen met behulp van evaluatie-instrumenten. De leerkracht analyseert de evaluatiegegevens en bereidt het evaluatiegesprek met de intern begeleider voor.

Stap 9: Evaluatiegesprek tussen leerkracht en intern begeleider

Nadat de leerkracht de vorderingen van de leerling heeft geëvalueerd vindt het evaluatiegesprek plaats tussen leerkracht en intern begeleider. Tijdens dit gesprek wordt nagegaan of de gegeven hulp effect heeft gehad en worden voortgangsafspraken gemaakt. De leerkracht informeert de ouders kort na dit gesprek of de ouders zijn bij dit evaluatiegesprek aanwezig.

Stap 10: Terugkoppeling

Na het evaluatiegesprek vindt er zo nodig een bespreking plaats in de volgende leerlingbespreking. Tijdens dit gesprek brengt de intern begeleider de gegevens van de evaluaties in en bespreekt de voortgang.

2.5 Hulp buiten de klas

Op De Peppel is een onderwijsassistente aanwezig gedurende vier dagen. De ondersteuning van de onderwijsassistente is verdeeld over de reguliere klassen en de NT2 klas. De intern begeleider maakt een rooster voor hulp binnen en buiten de klas.

2.6 Externe ondersteuning/Samenwerkingsverband

Zie ondersteuningsplan 2014-2018 Samenwerkingsverband Kop van Noord Holland
www.swvkopvan noordholland.nl

Het *samenwerkingsverband* heeft afspraken gemaakt over een geheel van preventieve en licht curatieve interventies die binnen de ondersteuningsstructuur van de school planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau worden uitgevoerd. De afspraken zijn vastgelegd in het activiteitenplan van het schooljaar 2016-2017. Het samenwerkingsverband investeert in deze basisondersteuning om die op een zo hoog mogelijk niveau te brengen en te houden. Bij basisondersteuning zijn doorgaans al netwerkpartners betrokken. Kenmerkend voor basisondersteuning in ons samenwerkingsverband zijn:
• het functioneren van een schoolgebonden ondersteuningsteam (OT),
• de beschikbaarheid van een voorziening voor interne begeleiding,
• de beschikbaarheid van schoolmaatschappelijk werk,
• het beschikbaar zijn van orthopedagogische kennis en ervaring en andere specifieke deskundigheid,
• het hanteren van een privacyreglement vanaf de fase van basisondersteuning.

Naast de investering door het samenwerkingsverband leveren ook de schoolbesturen en gemeenten een belangrijke financiële bijdrage t.b.v. deze voorzieningen. We geven dat vanaf 4.4.1.per voorziening weer.
Basisondersteuning kan in de loop van de tijd onderdeel uit gaan maken van de basiskwaliteit. Dat komt onder meer tot uiting in het door elke school opgestelde schoolondersteuningsprofiel (SOP), waarin door de scholen is aangegeven welke basiskwaliteit, basisondersteuning en extra ondersteuning zij kunnen bieden op het gebied van:
• sociaal emotionele ontwikkeling waaronder ook de ondersteuning van leerlingen met specifieke leer- of gedragskenmerken,
• taal/lezen en spelling,
• rekenen/wiskunde.

Verder is de ondersteuningsstructuur van de school in het SOP vastgelegd zodat ouders zich daarover een beeld kunnen vormen. Duidelijk is wanneer zij geïnformeerd, geraadpleegd of indien gewenst ingeschakeld worden bij de (onderwijs)ondersteuning van hun kind.
Tenslotte laat het schoolondersteuningsprofiel zien welke relevante professionaliserende activiteiten de school heeft ondernomen en welke nog te verwachten zijn.
Op basis van de schoolondersteuningsprofielen heeft elke scholengroep voor haar regio een een vergelijkbaar profiel opgesteld waarin het regionale dekkende netwerk van onderwijsvoorzieningen is beschreven.

2.7 Leerlingvolgsysteem

Het leerlingvolgsysteem vormt de tweede component van de ondersteuningsstructuur op de Peppel. Wij beschikken over een leerlingvolgsysteem voor:

- de ontwikkeling van het jonge kind (OVMJK);
- de sociaal-emotionele ontwikkeling;
- technisch lezen;
- begrijpend lezen;
- spelling;
- rekenen/wiskunde;
- woordenschat

Met behulp van dit leerlingvolgsysteem evalueert de leerkracht twee maal per jaar of:
- het aanbod voorziet in de onderwijsbehoeften van leerlingen
- de leerlingen voldoende vooruitgaan;
- de leerlingen afgestemd aanbod nodig hebben;
- onderdelen van het onderwijsprogramma voor verbetering in aanmerking komen.

De opbrengsten worden twee keer per jaar door de intern begeleider geanalyseerd en besproken met het team.

2.8 Ondersteuningsteam

Naast de voornoemde cyclus van plenaire leerlingbesprekingen wordt zo nodig een Ondersteuningsteam (OT) gepland, daarbij zijn de directeur (voorzitter), de groepsleerkracht, de onderwijsbegeleider (orthopedagoge) van de OBD, de IB'er en de ouders aanwezig. Indien mogelijk is ook de leerling zelf aanwezig bij het OT. Het doel van deze bijeenkomst is om de ondersteuning in de school te intensiveren en te structureren.
Indien nodig, is het mogelijk om een extern deskundige uit te nodigen, dit kan bijvoorbeeld een logopedist, fysiotherapeut, contactpersoon van het Wijkteam e.d. zijn.
Ook vinden er voortgangsevaluaties plaats.
De leerling wordt door de leerkracht aangemeld via het ingevulde Groeidocument, dit wordt in samenspraak met de ouders ingevuld. De IB'er vult vervolgens de doelen voor het OT in, er wordt een agenda opgesteld en de ouders en eventuele externe ketenpartners worden uitgenodigd.

Het OT functioneert als filter naar het ondersteuningsteam op niveau van de scholengroep: het OTG. Het samenwerkingsverband maakt het mogelijk en verwacht dat het OT tenminste zes maal per jaar bijeenkomt door middelen beschikbaar te stellen voor het faciliteren van de functie interne begeleiding en de deelname door een orthopedagoog. In het kader van handelingsgericht werken worden voor de bijeenkomsten ook de leerkracht en de ouders van de leerling uitgenodigd. De laatsten zijn immers al, op uitnodiging van de leerkracht, bij de start van het groeidocument betrokken.
Het OT kan een arrangement voor extra ondersteuning ter accordering voorleggen aan het OTG van de scholengroep.

2.9 Coördinatie van de ondersteuningsstructuur

Op onze school is een intern begeleider werkzaam.
Zij is verantwoordelijk voor de coördinatie van de ondersteuningsstructuur en het coachen van de groepsleerkrachten op dat gebied:

* Bewaken van procedures en afspraken in de school m.b.t.
  - de verschillende vakgebieden,
  - inschakelen van inzet van OBD, speciaal onderwijs, jeugdadviesteam (JAT/Wijkteam),
  - coördineren van procedures rond het niveau van bovenschools aanbod (niveau 5).
* Plannen van ondersteuningsstructuur activiteiten,
* Coaching van leerkrachten,
* Uitvoeren van klassenconsultaties en observaties,
* Overleg met de schoolleiding over de stand van zaken van de ondersteuningsstructuur.

2.10 Ondersteuning lezen en spelling

Basiskwaliteit

We besteden op De Peppel veel aandacht aan het leesonderwijs. We hanteren een doorgaande lijn in zowel Technisch als Begrijpend lezen. In groep 1-2 worden voorbereidende activiteiten gedaan en in groep 3 wordt begonnen met het leren lezen. In groep 3 maken we gebruik van de methode Lijn 3. Deze methode biedt zowel het lezen als de spelling en woordenschat geïntegreerd aan. Na het aanvankelijk lezen in groep 3, wordt er in groep 4, 5 en 6 veel tijd en aandacht besteed aan het Voortgezet Technisch Lezen. Hiervoor maken we gebruik van de methodes Vernieuwend niveaulezen en Estafette. Tegelijk komt de nadruk steeds meer op het begrijpend (en later ook het studerend) lezen te liggen.

Voor het begrijpend lezen gebruiken we vanaf groep 4 de methode Nieuwsbegrip. Deze methode koppelt begrijpend lezen aan actuele maatschappelijke thema's uit het nieuws.

Voor spelling wordt de methode 'Staal' ingezet vanaf groep 4.

Basisondersteuning

De basiskwaliteit van de school is van voldoende niveau om de meeste leerlingen een ruim voldoende leesvaardigheid te laten verwerven. We toetsen het begrijpend en technisch lezen met behulp van het Cito-leerlingvolgsysteem en de methode-gebonden toetsen. Deze laten zien wanneer een leerling (on)voldoende leesvorderingen maakt. Wanneer er sprake is van een stagnatie of juist een versnelling in de leesontwikkeling, dan krijgen deze leerlingen een verlengde, intensievere instructie van de leerkracht of een ander aanbod.
Wij zijn er op gericht dyslexie tijdig te herkennen en kunnen leerlingen vanaf groep 1-2 gericht ondersteunen. Voor leerlingen die ondanks de uitbreiding van de instructie en oefentijd onvoldoende vorderingen maken treffen we extra maatregelen. Deze kunnen bestaan uit het Voorspellend Leren lezen (VOLL) , dit wordt aangeboden door leesouders die zijn geïnstrueerd door de leerkracht. Ook het Connect lezen of het Ralfi lezen kan ingezet worden. Deze extra ondersteuning op het gebied van het technisch lezen wordt minimaal drie maal per week ingepland; in totaal gaat het om tenminste één uur extra per week. Door de inzet van hulpouders en een gerichte planning in de groep kunnen we deze inzet structureel waarborgen.

Extra ondersteuning

Afhankelijk van de vooruitgang die de leerling boekt, brengen we door deze werkwijze ook in kaart of er mogelijk sprake is van een ernstig leesprobleem of leesstoornis. Afhankelijk van de ernst van de stoornis kan er sprake zijn van een tijdelijk behandeltraject buiten de school. Het monitoren van kinderen begint al in de kleutergroepen, waarbij we naast observaties, en gerichte toetsing ook het instrument OVMJK gebruiken om signalen van taalachterstanden of een taalvoorsprong vast te leggen. Op het moment dat we signalen krijgen van mogelijke dyslexie, wordt gestart met specifieke ondersteuning, waarbij ook de ouders worden geïnformeerd. Om daadwerkelijk vast te stellen of er sprake is van dyslexie, toetsen we kinderen vanaf groep 4 of 5, conform het landelijk vastgestelde dyslexieprotocol.

De school houdt van deze leerlingen een Leesdossier bij dat aan de ouders overhandigd wordt wanneer een leerling in aanmerking komt voor onderzoek naar Ernstige enkelvoudige dyslexie. School werkt nauw samen met de OBD en logopedisten buiten de school die gespecialiseerd zijn in leerlingen met dyslexie of leerlingen waarbij mogelijk sprake zou kunnen zijn van dyslexie, zodat de leerling ondersteuning op maat krijgt. Ook biedt school vanaf het schooljaar 2017-2018 aan de leerlingen met EED (Ernstige enkelvoudige dyslexie) het programma Kurzweil aan.

2.11 Ondersteuning rekenen en wiskunde

Basiskwaliteit

Over het algemeen verwerven de meeste leerlingen met behulp van het onderwijsaanbod uit de methode voldoende rekenvaardigheid in hun ontwikkeling naar functionele gecijferdheid. De referentieniveaus geven invulling aan de inhoud en moeilijkheid. Voor het basisonderwijs geldt het streefniveau (1S) en fundamenteel niveau (1F).

In de kleutergroepen werken we met dagelijkse observaties en met behulp van een leerlingvolgsysteem volgen we de ontwikkeling van jonge kinderen. We sluiten aan bij de onderwijsbehoeften door een weloverwogen aanbod van activiteiten. We hebben een beredeneerd aanbod van rekenactiviteiten, waarbij we als bronnenboek de methode 'Met Sprongen vooruit' hanteren. Ook gebruiken we 'Pluspunt' en worden er rekenactiviteiten voor de kleuters op internet opgezocht en gebruikt .

De Peppel werkt vanaf groep 3 met de nieuwste versie van de methode 'Pluspunt'. Dit is een realistische rekenmethode. Dat betekent dat de methode uitgaat van situaties in het dagelijks leven en niet alleen rijtjes sommen aanbiedt. Binnen een bepaald thema worden er in leerblokken steeds aangeleerde vaardigheden herhaald, waarna de stof met een nieuw rekenonderdeel wordt aangevuld. Zo ontstaat stap voor stap inzicht in de rekenstof. Kinderen worden ingedeeld in drie niveaus, waarbij de leerkracht de kinderen specifieke instructie en verwerking geeft. Vanaf Kerst groep 4 werken de leerlingen op Snappet.

Na ieder blok wordt door middel van een toets, die de kinderen op de computer maken, bekeken of de leerling de stof beheerst. Afhankelijk van de uitkomst van de toets, krijgt de leerling gerichte oefeningen, die aansluiten bij zijn of haar niveau. Kinderen die de stof al goed beheersen krijgen in een aantal gevallen een aparte aanpak, waarbij er gedifferentieerd wordt op tempo, inhoud en hoeveelheid.

Basisondersteuning

De reguliere basisondersteuning bij het rekenonderwijs bestaat uit het structureel werken op drie niveaus, aangevuld met aparte leerlijnen (Passende perspectieven) voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Extra oefenstof, extra instructie aan de instructietafel of juist extra uitdagende opdrachten stimuleren de kinderen om zich verder te ontwikkelen. In veel gevallen wordt de rekenspecialist of de Intern begeleider gevraagd om mee te denken over de meest effectieve aanpak voor de leerling.

Extra ondersteuning

Wanneer over een periode van zes maanden een leerling onvoldoende baat heeft bij het afgestemde aanbod (op basis van de methode) is aanvullend (intern) diagnostisch onderzoek nodig om de aard van de problemen beter in kaart te brengen. Dit onderzoek wordt afgenomen door de rekenspecialist, eventueel in overleg met de orthopedagoog van de OBD. Vaak wijst dit onderzoek uit dat de leerling in een of meer leerlijnen hiaten heeft of te snel is overgestapt naar een te hoog abstractieniveau. Het is belangrijk vast te stellen of er sprake is van een automatiseringsprobleem of een begripsprobleem. Begrip is vereist, voordat automatisering zich duurzaam ontwikkelt. Wanneer de bron van de problemen is vastgesteld kan met behulp van een individueel arrangement gewerkt worden aan ontbrekende of zwakke schakels in de verschillende leerlijnen. Voor een deel kan gebruik gemaakt worden van onderdelen van de gebruikte methode. We zetten als het ware een stap terug en nemen een deel van de leerlijn nogmaals door. Dit alles leggen we vast in het handelingsgerichte groeidocument of Ontwikkelingsperspectief (OPP), in samenspraak met ouders/verzorgers.

2.12. Verantwoordelijkheid

In alle gevallen is de groepsleerkracht de eerstverantwoordelijke voor het onderwijs aan de betrokken leerling.
Deze verantwoordelijkheid geldt voor het totale onderwijspakket.
Dat houdt in dat de groepsleerkracht een centrale rol vervult bij het opstellen en uitvoeren van de ondersteuning. Dat geldt ook wanneer anderen van buiten de klas betrokken zijn bij de uitvoering van (een deel) van de extra ondersteuning.

3. Contact met ouders

Ouders worden altijd op de hoogte gesteld wanneer een bepaalde leerling in een groep verhoudingsgewijs ander aanbod krijgt dan andere leerlingen.

- Bij extra aanbod op groepsniveau is de leerkracht de gesprekspartner voor de ouders.
- Bij extra aanbod op schoolniveau gaat het om extra steun die binnen de school door anderen dan de eigen leerkracht wordt verleend. Daarbij kan het zowel om interne ondersteuning als externe ondersteuning gaan. In eerste instantie is de leerkracht het aanspreekpunt voor ouders. Vaak zal deze samen met de intern begeleider of een extern deskundige de ouders informeren.
- Bij extra aanbod op bovenschools niveau (overplaatsing naar een andere basisschool, verwijzing naar een school voor speciaal onderwijs) is de intern begeleider degene die de communicatie met de ouders verzorgt.

4. Archivering

4.1. Registratie binnen de groep

Binnen de groep wordt de ontwikkeling van het kind geregistreerd m.b.t. zijn cognitieve ontwikkeling en m.b.t. zijn sociaal emotionele ontwikkeling. Er wordt gebruik gemaakt van het computerprogramma ESIS. Om de ontwikkelingen op sociaal-emotioneel gebied te volgen wordt de Scollijst ingevuld. Voor de registratie van de leerontwikkeling van de leerling wordt gebruik gemaakt van de methodegebonden toetsen en van de Cito toetsen die in de toetskalender staan aangegeven.
In ESIS kan de leerkracht de resultaten van de citotoetsen invoeren.
De registraties worden bijgehouden in een Groepsoverzichtmap en een individuele leerlingenmap, deze is openbaar voor de eigen ouders.

4.2 Leerlingvolgsysteem.

De resultaten van de methodeonafhankelijke (Cito) toetsen worden bijgehouden in ESIS. Alle leerkrachten hebben hier toegang toe en zijn verantwoordelijk voor het invoeren van de gegevens. Met deze toetsen hebben we betrouwbare informatie in handen over de vorderingen van de leerlingen en de groepen als geheel. Bovendien krijgen we zo inzicht in de kwaliteit van het onderwijs op school. Verder kun je met deze gegevens een groepsanalyse, trendanalyse of individuele analyse maken. Op deze manier kunnen we de leervorderingen van de kinderen nauwkeurig in de gaten houden. De gegevens van deze toetsen worden uitgeprint en in de betreffende mappen gedaan.

4.3 Privacy

De directie, groepsleerkracht en de intern begeleider hebben toegang tot de dossiers.
Ouders wordt altijd toestemming gevraagd wanneer derden (OBD, OTG, CTO, schoolarts, JAT) verzoeken om gegevens uit de dossiers.
Bij het verstrekken van gegevens aan derden worden de ouders verzocht een verklaring te ondertekenen.

5. Toetskalender methodeonafhankelijke toetsen.

Maand	Groep 1	Groep2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8
September								
Oktober **SCOL lijst**			Toetsen Lees dossiers ll dyslexie	Toetsen Lees Dossiers ll dyslexie	Toetsen Lees dossiers ll dyslexie	Toetsen Lees dossiers ll dyslexie	Toetsen Lees dossiers ll dyslexie	NIO Toetsen Lees dossiers ll dyslexie
november			Herfst- signalering					
Januari			AVI/ DMT Winter signalering Rekenen Woorden- schat Spelling Pi-dictee ll. dyslexie	AVI/ DMT Begrijpend Lezen, Rekenen Woorden- Schat Spelling Pi-dictee ll. dyslexie	AVI/ DMT Begrijpend Lezen Rekenen Woorden- Schat Spelling Pi-dictee ll. dyslexie	AVI/ DMT Begrijpend Lezen Rekenen Woorden- Schat Spelling Pi-dictee ll. dyslexie	AVI/ DMT Begrijpend lezen Rekenen Woorden- Schat Spelling Pi-dictee ll.dyslexie	AVI/ DMT Begrijpend lezen Rekenen Woorden- Schat Spelling Pi-dictee ll. dyslexie
Februari								
Maart **SCOLlijst**			Lente signalering					
April			Toetsen lees dossier AVI/DMT Spelling ll. dyslexie	Toetsen lees dossier AVI/DMT spelling ll.dyslexie	Toetsen lees dossier AVI/DMT spelling ll.dyslexie	Toetsen lees dossier AVI/DMT Spelling ll.dyslexie	Toetsen lees dossier AVI/DMT spelling ll.dyslexie	CITO eindtoets
Mei								
Juni			AVI/ DMT Begr. lezen Rekenen spelling Woorden- schat Eind signale- ring. Pi-dictee ll. dyslexie	AVI/ DMT Begr. lezen Rekenen spelling Woorden- schat Pi-dictee ll. dyslexie	AVI/ DMT Begr. lezen Rekenen spelling Woorden- schat Pi-dictee ll. dyslexie	AVI/ DMT Rekenen spelling Woorden- schat Pi-dictee ll. Dyslexie	AVI/ DMT Rekenen spelling woorden- schat Pi-dictee ll. dyslexie	AVI/ DMT

5.1. Afspraken m.b.t. de toetskalender

- Toetsen worden afgenomen in de aangegeven maand.
- De leerkracht zorgt zelf voor voldoende materiaal.
- De leerkracht corrigeert het werk.
- De uitslagen worden ingevoerd in ESIS. Dit doet de leerkracht zelf.
- De Ib-er maakt een trendanalyse naar aanleiding van de middentoetsen.
- De Ib-er maakt samen met de leerkrachten een analyse van de cito-toetsen.
- Toetsuitslagen worden aan de ouders medegedeeld tijdens de oudergesprekken en via het rapport twee keer per jaar.

5.2. Functie van de toetsen binnen de leerlingbegeleiding

- De ontwikkeling van het kind kunnen volgen, gerelateerd aan een landelijke norm. Omdat binnen onze vorm van onderwijs gewerkt wordt met reguliere methoden, of reguliere methoden op een andere manier worden ingezet, is het van groot belang te zien of het onderwijsaanbod voldoet aan wat landelijk de norm is. Dit kan betekenen dat sterke afwijkingen leiden tot bezinning op het aanbod.
- Sommige kinderen krijgen een eigen leerlijn. Ook zij worden getoetst maar dan niet op een vastgesteld moment van het jaar, maar naar aanleiding van een bepaalde vooruitgang. Er wordt dan gekeken naar de individuele voortgang van dat kind.(dit zijn de kinderen met een ontwikkelingsperspectief)
- Vanuit deze gegevens wordt dan steeds gekeken in hoeverre de gestelde doelen haalbaar zijn of bijgesteld moeten worden.
- Afspraken m.b.t. toetsverwerking:
- Bij de interpretatie van gegevens is, naast de niveau-aanduiding, vooral de ontwikkeling van de vaardigheidsscore van belang. Hiermee wordt namelijk de ontwikkeling van het kind goed weergegeven.
- Leerlingen die scoren in niveau IV en V zijn aanleiding voor nauwkeurigere analyse door de leerkracht, eventueel m.b.v. de intern begeleider.
- Leerlingen die scoren in niveau I t/m III en daarbinnen onvoldoende groei of grote terugval laten zien zijn aanleiding voor nauwkeurigere analyse door de leerkracht, eventueel m.b.v. de intern begeleider.
- Op grond van die analyse kan de leerkracht komen tot een bijstelling van het leerstofaanbod. Of aan het individuele kind of aan de groep of een deel daarvan. Ook hierbij kan de intern begeleider helpen.
- Er worden aanvullende doelen in het groepsplan opgesteld voor V – leerlingen. Als de leerling twee keer na elkaar een IV-score haalt, worden hier ook aanvullende doelen voor opgesteld.
- Tijdens groeps- en leerlingenbesprekingen wordt besproken welke acties de leerkracht heeft ondernomen n.a.v. de uitslagen van de cito-toetsen.
- Input krijgen voor de begeleiding van kinderen.
- Vooral de categorieoverzichten en foutenanalyses van de cito-toetsen geven aanknopingspunten om begeleiding te richten op specifieke onderdelen.

5.3 .Afspraken over handelingsplannen

5.3.1. Groepssplan

Er worden op het gebied van technisch lezen, rekenen, begrijpend lezen en spelling groepsplannen gemaakt. De leerkracht analyseert de gegevens van de citotoetsen en bepaald de onderwijsbehoefte van de leerlingen. De groep wordt in drie groepen verdeeld. Voor iedere subgroep wordt de leerdoelen geformuleerd voor de volgende periode.
In de onderbouw worden themaplanningen gemaakt waarin de doelen op het gebied van fonologisch bewustzijn, rekenen en mondelinge taal verwerkt zijn.

5.3.2. Individuele leerlijn

Voor een aantal kinderen wordt in de loop van hun schoolloopbaan een eigen leerlijn ontwikkeld. Voor deze leerlingen wordt een ontwikkelperspectief geschreven.
Dit zijn leerlingen:

- Die een eigen leerlijn volgen op één of meerdere vakgebieden
- Die ondersteuning nodig hebben die buiten de basisondersteuning valt van de school
- Met een verwachte uitstroom naar praktijk- of voortgezet speciaal onderwijs
- Cognitieve of sociaal-emotionele belemmeringen op één of meerdere van de vakgebieden rekenen en wiskunde, technisch lezen of begrijpend lezen. Tot deze laatste groepen behoren vooral leerlingen die naar verwachting zullen uitstromen naar het LWOO.

Procedure:

1. Tijdens het OT wordt besloten tot het opstellen van een ontwikkelperspectief aan de hand van gegevens van
    - groepsplannen en evaluaties uit eerdere schooljaren
    - Resultaten uit het leerlingvolgsysteem.
    - Gegevens uit psychodiagnostisch onderzoek
    - Gegevens uit oudergesprekken.
2. De leerkracht en intern begeleider bespreken dit voorstel met ouders.
3. De intern begeleider stelt het ontwikkelperspectief samen met de groepsleerkracht op.
4. De directeur beoordeelt het plan en ondertekent dit.
5. De leerkracht nodigt de ouders uit. Het plan wordt besproken en door de ouders ondertekent.
6. Het OPP wordt twee keer per jaar geëvalueerd met de groepsleerkracht, IB-er en ouders.

6. Voorzieningen speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs

6.1 Diepteondersteuning

Wanneer uiteindelijk een leerling onvoldoende profiteert van het geboden arrangement extra ondersteuning kan het OTG adviseren een aanvraag in te dienen bij het CTO voor een mogelijke toelating tot één van de **specialistische (diepte)voorzieningen** van het samenwerkingsverband.
Diepteondersteuning noemen we de vorm van ondersteuning waarbij een leerling gedurende de hele week ondersteuning ontvangt op een speciale voorziening omdat het reguliere basisonderwijs in onvoldoende mate aan de onderwijsbehoeften van de leerling tegemoet kan komen.
Het samenwerkingsverband beschikt in haar regio over vijf soorten voorzieningen:

- drie locaties voor speciaal basisonderwijs: Texel, Den Helder en Schagen
- twee locaties voor Jonge Risicoleerlingen : Den Helder en Schagen
- drie locaties voor speciaal onderwijs: Julianadorp (ZMLK), Den Helder (ZMOK), Schagen (ZMOK)
- één locatie voor een plusvoorziening voor hoogbegaafden: Julianadorp
- Drie locatie voor de opvang van niet-Nederlands sprekende leerlingen: Den Helder, Texel en bij ons in Middenmeer
- één voorziening voor cluster 2 leerlingen (Viertaal) te Schagen

De laatste twee voorzieningen vallen niet onder de directe verantwoordelijkheid van het samenwerkingsverband en vallen buiten de in deze paragraaf vermelde afspraken.
Het samenwerkingsverband wil op drie locaties, die in belangrijke mate samenvallen met de huidige sbao-locaties, IKC-ontwikkeling (regulier- speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs, peutervoorzieningen en kinderopvang) stimuleren. Een belangrijke rol is daarbij weggelegd voor de betrokken schoolbesturen. IKC-ontwikkeling is als portefeuille ondergebracht bij één van de DB-leden.

6.2 Voorzieningen speciaal basisonderwijs

De drie voorzieningen voor speciaal basisonderwijs ontvangen van de rijksoverheid directe financiering voor 2 % van de leerlingen.
Plaatsing is, na de afgifte van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) door de CTO en in overleg met de ouders vrijwel altijd direct mogelijk.

Voor alle leerlingen die per 1 augustus 2014 op één van de voorzieningen voor speciaal basisonderwijs zitten geldt dat zij recht blijven houden op plaatsing. Er vindt geen nieuwe afweging plaats omdat de toelatingsprocedure door het samenwerkingsverband WSNS zorgvuldig heeft plaatsgevonden. De afspraken met betrekking tot terugplaatsing blijven uiteraard van toepassing (SWV ondersteuningsplan, 2015-2018)

6.3 Voorzieningen speciaal onderwijs

Kinderen met ernstige gedragsproblematiek kunnen in het samenwerkingsverband op twee locaties opgevangen worden. Aan de speciale basisscholen Kompas (DH) en Tender (Schagen) is een voorziening verbonden voor ZMOK (Zeer Moeilijk Opvoedbare Kinderen/cluster 4). De voorzieningen zijn bestuurlijk ondergebracht bij de landelijk opererende St. Aloysius Stichting. Vanaf 26 januari 2015 is op de “IKC”-locatie in Schagen een opvang voor JRK ingericht. De bekostiging van de voorzieningen vindt direct plaats door de rijksoverheid (DUO) en wordt vooraf in mindering gebracht op het budget van het samenwerkingsverband. Deze prikkel om kinderen zoveel mogelijk op te vangen in het regulier of speciaal basisonderwijs is bewust ingebouwd. Het samenwerkingsverband heeft met de St. Aloysius afspraken gemaakt om, na de afgifte van een toelaatbaarheidsverklaring door de CTO, voor directe plaatsing te kunnen zorgen.
Voor de opvang van ZMLK (Zeer Moeilijk Lerende Kinderen) beschikt het samenwerkingsverband over één, centraal in de regio gelegen locatie: “De Meerpaal” te Julianadorp. Ook deze school ontvangt haar middelen direct van de rijksoverheid (DUO). Het leerlingenaantal van De Meerpaal is vrij stabiel. Plaatsingsproblematiek heeft zich in de laatste jaren niet voorgedaan. De verwachting is dat het leerlingaantal in de komende jaren eerder af dan toeneemt, waardoor geen wachtlijstproblematiek ontstaat, na afgifte door de CTO van een toelaatbaarheidsverklaring.
Een tweede, echter bredere cluster 3 voorziening is mytylschool “De Ruimte” te Bergen. Het aantal leerlingen dat gebruik maakt van deze voorziening vertoont in de laatste jaren een licht dalende tendens. Naast de wettelijke middelen die de school op basis van het leerlingenaantal direct ontvangt van de rijksoverheid is aanvullende bekostiging noodzakelijk, die voorheen in de vorm van een persoonsgebonden budget en/of een compensatiebudget beschikbaar was. Beide gefinancierd uit de AWBZ.
Uitgangspunt voor het samenwerkingsverband, bij mogelijke aanvullende bekostiging van verzorging, is een bijdrage te leveren aan een kwalitatief aanbod op zo hoog mogelijk niveau. Daarbij wil het samenwerkingsverband, op basis van transparantie, binnen haar mogelijkheden er voor zorgen dat sprake is van een zo optimaal functionerende voorziening voor de groep van leerlingen die extra persoonlijke verzorging nodig heeft. De vier gemeenten in de regio van het samenwerkingsverband hebben in het regionale BOJOZ/OOGO-overleg afgesproken dat zij en het samenwerkingsverband elk 50% van de kosten voor persoonlijke verzorging van de hen toe te rekenen leerlingen vergoeden. Het leerlingenvervoer van de leerlingen die het speciaal onderwijs bezoeken is een wettelijk vastgelegde taak van de gemeenten

6.4 Plusvoorziening voor uitdagend onderwijs

In haar Eureka-voorziening te Julianadorp biedt het samenwerkingsverband speciaal en uitdagend basisonderwijs aan hoogbegaafde leerlingen van wie de onderwijsbehoeften de mogelijkheden van de reguliere basisschool overstijgen. Daardoor kan bij de basisschool handelingsverlegenheid ontstaan en lijdensdruk bij de leerling die zich o.a. kan uiten in onderpresteren, niet meer naar school willen en lichamelijke klachten. In deze plusvoorziening ontvangen hoogbegaafde leerlingen fulltime specialistisch onderwijs. De voorziening is in haar huidige vorm eveneens een opbrengst van het project “Uitdagend onderwijs”. Het bevoegd gezag van een basisschool kan een leerling, in overleg met de ouders aanmelden bij de CTO, die op grond van het dossier waarin opgenomen, een onder regie van het samenwerkingsverband, valide psychodiagnostisch onderzoek, beslist over een toelaatbaarheidsverklaring tot één van de drie groepen van de voorziening.

Drie van de vier gemeenten faciliteren door de regeling voor leerlingenvervoer ook voor deze groep leerlingen open te stellen. De gemeente Den Helder kent voor deze voorziening geen regeling en heeft via jurisprudentie de juistheid van haar beleid laten vaststellen.

6.5 Voorzieningen gelegen buiten de regio van het samenwerkingsverband

Een beperkt aantal leerlingen maakt gebruik van speciale voorzieningen die buiten de regio van het samenwerkingsverband gehuisvest zijn.
Stichting Heliomare Onderwijs ontvangt leerlingen binnen het spectrum van ZMLK, LZ, LG, MG en EMB op haar locaties in Bergen en Wijk aan Zee.
De Stichting Leerzaam in Hoorn biedt onderdak aan enkele ZMLK-leerlingen.
Een enkele leerling wordt opgevangen door Stichting De Bascule, verbonden aan het Pedagogisch Instituut te Amsterdam.
Het leerlingenvervoer naar deze buiten de regio van het samenwerkingsverband gelegen voorzieningen is wettelijk belegd bij de gemeenten.

6.6 Opvang niet-Nederlands sprekenden

Opvang van niet-Nederlands sprekende leerlingen kan plaatsvinden op de locatie “Villa Kakelbont” in Den Helder, in de NT2 klas op de Peppel in Middenmeer of in de NT2 klas op de Fontein in Den Burg.
Een rijksregeling voorziet in de opvang van leerlingen die niet al langer dan een jaar in Nederland verblijven. Ouders kunnen zelf hun kind direct aanmelden bij deze opvang.
De vier gemeenten voorzien in een regeling voor vervoer van deze groep leerlingen.

6.7 Speciaal onderwijs: auditief en/of communicatief beperkte leerlingen (cluster 2)

Eén van de scholen van de stichting Viertaal, een samenwerkingsverband van vier schoolbesturen in Noord-Holland staat in de gemeente Schagen. Vanuit die locatie kan het onderwijsveld in de Kop van Noord-Holland blijven rekenen op ondersteuning van leerlingen met auditieve en/of communicatieve beperkingen. Vanaf 1 augustus 2014 worden de huidige LGF-middelen ingezet via de instellingen van cluster 2 .Daarmee vervalt de directe LGF-bekostiging van de scholen. In onze regio neemt het aantal LGF-leerlingen (cluster 2) de laatste jaren sterk af.
De stichting Viertaal wil zich meer gaan richten op arrangementen op maat en afscheid nemen van de tot nu toe gehanteerde rugzaksystematiek. Dat vraagt naar alle waarschijnlijkheid om een overgangsperiode van tenminste twee jaar, waarin ook een gedeelte van de bekostiging voor de scholen in stand kan blijven. De werkwijze sluit aan bij de richting die het samenwerkingsverband heeft ingezet voor de cluster-3 n cluster 4 leerlingen. Het betekent dat voor het nieuwe schooljaar, onder de primaire verantwoordelijkheid van het cluster, onderwijsarrangementen zijn opgesteld voor de ondersteuning van leerlingen vanaf 1 augustus 2014.

7. Sociaal-emotioneel volgsysteem/ begeleiding en Sociaal-emotionele protocollen.

De school maakt gebruik van een sociale vragenlijst genaamd Scol. Deze zal worden gebruikt om de sociaal-emotionele ontwikkeling van ieder kind in beeld te brengen en gericht te kunnen helpen als kinderen dat nodig hebben.
De groepsleerkrachten vullen deze lijsten twee keer per jaar in (in oktober en maart).
Hieruit komt een analyse die de groepsleerkracht inzicht geeft in de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen in zijn/haar groep.

7.1 Ondersteuning Sociaal Emotionele Ontwikkeling

Basiskwaliteit
Een belangrijk aspect van het onderwijs is het begeleiden van de kinderen met betrekking tot de sociaal emotionele ontwikkeling. Dit is namelijk de basis voor het leren. Een kind moet zich competent voelen en een goede relatie hebben met de leerkrachten en andere kinderen om open te staan voor leren. Voor het aanleren en versterken van wenselijk gedrag, het leren samenwerken, verantwoordelijkheid dragen en andere sociaal emotionele aspecten in het kader van burgerschap, gebruiken we de methode' Goed Gedaan". Daarnaast gebruiken wij de methode " Grip op de groep" om in de eerste zes weken van het jaar de groepsstructuur ter versterken.
Alle leerkrachten zijn opgeleid tot Rots- en Water trainers.

Basisondersteuning
Als kinderen door een bepaalde oorzaak zich niet of minder snel ontwikkelen op het gebied van deze sociaal emotionele ontwikkeling, dan is het aan de leerkrachten om de kinderen hierin specifiek te begeleiden.

Door een mini-enquête vanuit het SWV (februari 2013) is er zicht gekomen op de vaardigheden die het team beheerst rondom het bieden van extra ondersteuning op verschillende terreinen rondom sociaal emotionele ondersteuning. Hieruit blijkt dat De Peppel al veel ondersteuning in eenvoudige en enkelvoudige vorm op school kan bieden. Door het creëren van een veilig pedagogisch klimaat waar structuur, duidelijkheid en regelmaat de boventoon voeren, kunnen wij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften op dit gebied meestal de ondersteuning bieden die zij nodig hebben. Wij gaan graag het gesprek aan met de ouders om te kijken hoe en op welke manier de ondersteuning vorm gegeven kan worden binnen de school. Leerkrachten en onderwijsassistenten staan open voor bijscholing of coaching om meer specifieke ondersteuning te kunnen geven aan leerlingen die dit nodig hebben.

Echter: begeleiding en ondersteuning kunnen bieden is geen "vast" gegeven, maar zal steeds moeten worden afgestemd op de specifieke onderwijsbehoeften van het kind. Wanneer een leerling extra ondersteuning nodig heeft omdat deze specifieke onderwijsbehoeften heeft, zal er voor die specifieke leerling gekeken worden wat er nodig is.
Er wordt op de Peppel niet gekeken naar 'wat een leerling heeft' maar naar 'wat een leerling nodig heeft' om te groeien in zijn ontwikkeling.
Door wisselingen in personele bezetting kunnen de ondersteuningsmogelijkheden ook wisselen.

Op de Peppel is een NT2 klas waar anderstalige nieuwkomers worden opgevangen. Hiervoor verwijzen wij u graag naar het Schoolondersteuningsprofiel van de NT2 klas.

Extra ondersteuning
In een aantal gevallen hebben kinderen behoefte aan meer specialistische ondersteuning, buiten de ondersteuning van de leerkracht en de onderwijsassistent of IB-er.
Er wordt dan nader onderzocht welke ondersteuning nodig is. In overleg met het Ondersteuningsteam van de scholengroep (OTG) vindt vertaling plaats in de vorm van een arrangement, waarin doorgaans het ter beschikking stellen van deskundige formatie en/of middelen en duidelijke werkdoelen zijn opgenomen. In goed overleg met de ouders wordt dit opgenomen in het groeidocument.

7.2 Observatie en aanpak

Om goed zicht te krijgen op het welbevinden van de kinderen in de groep is het nodig dat de leerkracht het groepsproces observeert. Hetzij in de klas, in de gymzaal, op het schoolplein, in de school. Buiten het klaslokaal geldt een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het team. Ook wordt al vanaf groep 1 de kinderen geleerd hoe om te gaan met plagen en onenigheid. We besteden
aandacht in elke groep aan hoe kinderen zelf onderlinge problemen constructief kunnen oplossen.

7.3 Aanpak bij plagen en pesten

Het is van groot belang om signalen van kinderen en ouders over pesten en plagen serieus te nemen: niet altijd is voor de leerkracht zichtbaar wat er gebeurt op bv. het schoolplein. Ten allen tijden dient pesten voorkomen te worden of, indien het zich voordoet, zo snel mogelijk te worden aangepakt. Hiertoe heeft De Peppel een pestprotocol opgesteld.
Deze is te vinden bij de intern begeleider en directeur en in de map ;Hoe werkt het op de Peppel' bij de Ib-er.

7.4 Verantwoordelijkheid

Het omgaan – met - elkaar op De Peppel is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van kinderen, team en ouders.Wanneer zich problemen voordoen op sociaal emotioneel gebied is het van belang in samenspraak met de ouders het kind zo goed mogelijk te begeleiden.
Het is van belang ook collega's hiervan op de hoogte te houden. In de school en op het schoolplein kunnen collega's ondersteunend werken. Hetzij door observaties, hetzij door interventies, een grapje of een complimentje. Het is van belang dat een leerkracht zijn zorgen over individuele kinderen of over de groep kan delen met collega's. Niet alleen ten behoeve van het kind of de groep maar ook ten behoeve van de leerkracht.

7.5 Ondersteuning intern / extern

Naast het raadplegen van collega's en / of specifiek IB-er is er ook de mogelijkheid van observaties. De IB-er of een collega observeert het kind, of de groep.
De IB-er denkt mee over een plan van aanpak. Er wordt een (korte) termijn afgesproken om met dit plan te werken. Wanneer dit gezamenlijk wordt geëvalueerd, en er geen of onvoldoende groei blijkt te zijn, dient ofwel het plan te worden bijgesteld ofwel deskundigheid van buiten te worden ingeroepen. Het kan zijn dat de ouders wordt gevraagd contact op te nemen via het Jeugdadviesteam met externe deskundigen voor de begeleiding van het kind. De procedure hiervan staat in hoofdstuk 6

7.6 Samenwerking school – ouders

Vanzelfsprekend dienen school en ouders elkaar over en weer op de hoogte te houden.
Daarvoor kan een frequent contact nodig zijn. Een gezamenlijke aanpak, op school en thuis biedt het kind duidelijkheid en kansen op groei.